

Opgave 4 – Aarde: Landdegradatie in de hak van Italië

Bestudeer bron 1 uit het bronnenboekje die bij deze opgave hoort.

Gebruik de atlas.

In Apulië (of Puglia), een regio in de hak van Italië, valt weinig neerslag (zie atlaskaart 78A). Dit heeft te maken met de ligging van de Apennijnen.

- 2p 14 Geef aan op welke wijze

- de Apennijnen zijn ontstaan;
- de Apennijnen van invloed zijn op de geringe hoeveelheid neerslag die valt in Apulië.

Gebruik bron 1.

Klimaatverandering leidt in Apulië tot verwoestijning. Veranderingen in de neerslag lijken hierin niet bepalend te zijn.

- 2p 15 Beschrijf de wijze waarop klimaatverandering in Apulië wel tot verwoestijning leidt.

In Apulië vindt als gevolg van de combinatie van het klimaat en het seizoensgebonden toerisme verzilting plaats.

- 3p 16 Beschrijf in drie stappen de wijze waarop juist deze combinatie leidt tot verzilting.

Gebruik de atlas.

Om verdere landdegradatie in de regio Apulië tegen te gaan, zijn investeringen nodig om de landbouw en het toerisme te verduurzamen. Afhankelijk van het schaalniveau waarop je kijkt, kun je verschillende conclusies trekken over de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen hiervoor.

- 2p 17 Beredeneer dit door in te gaan op twee verschillende schaalniveaus.

Opgave 4 – Aarde: Landdegradatie in de hak van Italië

bron 1

Verwoestijning in Zuid-Italië

Meer dan een vijfde deel van het grondgebied van Italië is gevoelig voor verwoestijning. De gebieden waar het risico op verwoestijning het grootst is, bevinden zich grotendeels in het zuiden van het land, in bijvoorbeeld Sardinië, Sicilië en Apulië (of Puglia). Deze laatste regio bevindt zich in hak van de Italiaanse laars. Akkerbouw en schapenhouderijen dragen er bij aan verwoestijning. Het seizoensgebonden toerisme draagt er bij aan verzilting.

Klimaatverandering maakt verwoestijning een steeds groter probleem in Zuid-Italië. Het deel van het grondgebied dat bestempeld kan worden als semi-aride wordt steeds groter en het deel dat bestempeld kan worden als humide steeds kleiner. Veranderingen in de neerslag lijken hierin niet bepalend te zijn.

Verwoestijning gaat in Zuid-Italië gepaard met andere vormen van landdegradatie. De schade van landdegradatie in Italië bedraagt tientallen tot honderden miljoenen euro's per jaar.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.